

Vergaderjaar 2019–2020

31 289

Voortgezet Onderwijs

Nr. 426

BRIEF VAN DE MINISTERS VOOR BASIS- EN VOORTGEZET ONDERWIJS EN MEDIA EN VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juli 2020

Met deze brief bieden wij u de uitkomsten aan van het onderzoek naar de voor- en nadelen van een brede invoering van diploma's met vakken op verschillende niveaus¹. Dit onderzoek is aangekondigd in het regeerakkoord.

Inleiding

Het voortgezet onderwijs is ingedeeld in schoolsoorten, leerwegen en profielen met daarbinnen keuzemogelijkheden voor sommige vakken. Deze structuur biedt een evenwicht tussen herkenbare schoolsoorten met heldere perspectieven enerzijds, en ruimte voor leerlingen om zich te ontwikkelen en profileren op basis van hun talenten en interesses anderzijds. De afgelopen jaren is er echter in het onderwijsveld meer aandacht gekomen voor hoe recht kan worden gedaan aan de inzet van leerlingen die met hun talenten hun respectievelijke schoolsoort of leerweg overstijgen.

Parallel hieraan bereikt ons ook de wens uit een deel van de vo-sector om het eindexamen aan te passen voor leerlingen die nu veel moeite hebben met één vak of één categorie vakken (bèta, alfa, gamma), maar daarbuiten normaal of zelfs goed presteren. Dit probleem zou vaak pas bij het eindexamen volledig zichtbaar worden, als de leerling een onvoldoende haalt op dat vak of zelfs op dit vak zakt. Binnen het voortgezet onderwijs en ook de andere onderwijssectoren wordt daarom al enige tijd gesproken over hoe beide groepen leerlingen kunnen worden bediend. Een voorbeeld hiervan is de discussienotitie *Toekomst van ons Onderwijs*².

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² <https://toekomstvanonsonderwijs.nl/>

Resultaten onderzoek en vervolg

Het onderzoek levert een aantal bemoedigende resultaten op ten aanzien van de mogelijkheid om vakken op hoger niveau af te sluiten. Deze uitkomsten sluiten aan bij bevindingen rond andere maatwerkmogelijkheden zoals het afsluiten van extra vakken of versneld examen afleggen. We zien bijvoorbeeld dat het kunnen volgen en afsluiten van vakken op hoger niveau een positief effect heeft op de motivatie en het gevoel van eigenwaarde van leerlingen. Tegelijk blijkt er ook veel interesse te zijn van examenkandidaten om hun zwakkere vak op lager niveau af te mogen sluiten, terwijl dat voor velen op basis van hun perspectief om te slagen niet nodig hoeft te zijn.

De bevindingen uit het rapport bieden aanleiding om in gesprek te gaan met de VO-raad, MBO raad, VH, VSNU en het LAKS over de behoeften en mogelijkheden binnen iedere sector om brede talentontwikkeling te stimuleren. Vanwege de uitbraak van het Coronavirus en de grote gevolgen die dit heeft voor de organisatie van onderwijs in alle sectoren, stellen wij dit gesprek uit tot het najaar.

Ondertussen blijven wij nauw betrokken bij de pilotgroep *Maatwerkdiploma, en dan?* In deze pilot onderzoeken instellingen voor vo, mbo, hbo en wo uit het zuiden van het land hoe de aansluiting van leerlingen richting het vervolgonderwijs kan worden verbeterd die vakken versneld of op hoger niveau hebben afgesloten.

Daarnaast blijven ons ministerie en de Inspectie van het Onderwijs als vraagbaak en toehoorder betrokken bij de *Initiatiefgroep Recht op Maatwerk*, waarin de VO-raad scholen die maatwerk bieden van elkaars ervaringen laat leren.

Wij zullen uw Kamer informeren over de uitkomsten van ons gesprek met de raden en geven dan voor het kerstreces in 2020 ook een uitgebreidere reactie op het meegestuurde onderzoeksrapport.

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
A. Slob

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven